

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCLXXIV. Tyrannus fulminatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

licet, ad te redeam necesse est: ita istud quod accipere non potes, si posses accipere, solveres.

S E R M O.

Hac de jure: illa jam de circumscriptione hujus sponsoris.

D E C L A M A T I O.

Ego fortiter sponendi sine periculo pro eo homine qui bona habebat: tu quousque avaritiam perduxisti? Parum est foenerare civibus, sine aliqua tua fraude factum videbitur, ut qui aliena pecunia utebatur, incideret in hoc potissimum adulterium? Sed inciderit sane: neque enim mihi causa pro ullo hodie dicenda est. Quod protulisti habes: & plus quam protulisti habes, est quod in rationes tuas, tanquam creditor, referas: est quod in lucrum, tanquam maritus, referas.

C C L X X I V.

Tyrannus fulminatus.

QUO QUIS LOCO FULMINE ICTUS FUERIT, EODEM SEPELIATUR. TYRANNI CORPUS EXTRA FINES ABICIATUR. Tyrannus in foro fulminatus est: quæritur an eodem loco sepeliatur.

S E R M O.

In legum comparatione multa quæri possunt, sed varie in quaque controversia. Interim quæri solet, an privata altera, altera publica sit: & utrum militaris altera, altera pertinens ad civilia officia. Hic omnia fere cætera paria sunt: utra utilior & magis necessaria civitati sit, quærendum est.

D E C L A M A T I O.

Nondum rem comparo: interim utrum magis necessarium putatis esse, servari eam legem, quæ ad sepulturam alicujus pertineat, an eam, quæ ad poenam tyranni? si in totum lex altera tollenda sit, nec in præsens modo

† Hæc præsens.] Malim, nec in præsens modo tempus, sed in univers. sine nra aud. sac. civ. stabit? Pith.

modo tempus, sed in universum: sine utra tandem facilius civitas stabit. Icti fulmine ut eodem loco sepeliantur, quo sunt percussi, ad quam tandem civitatis pertinet utilitatem? At hercule ut insepultus abjiciatur tyrannus, ad vindictam, ad saturitatem pertinet. Non satis putaverunt majores, eas pœnas adversus tyrannum constituere, quas possit excipere in vita. Multos magis tangit sepultura: ad cogitationem post se futurorum, plerique gravius moventur. Vultis scire? propter hoc litigatur: est ergo utilior. Quid si de eo quærimus hodie, ad quem leges, nisi in pœnam ejus scriptæ, non pertinent? Exiit se tyrannus, & erigit: supra leges ponendo, extra illas se posuit. Hominem occidere non licet, Tyrannum licet: expugnare domum fas non est, arcem expugnabit optimus quisque. Insidiatus civi, etiam si non effecerit scelus, pœnas tamen legibus solvet: at qui hoc idem adversus tyrannum fecerit, etiam si deprehensus fuerit, laudabitur. Lex præcipue ista ad eos pertinet, qui alioqui sepeliendi sunt: idque verbis legis ipsis manifestum est, Quo quis loco fulmine ictus fuerit, eo sepeliatur: apparet non de sepultura quæri, sed de loco sepulturæ. Magis aliquanto esse contraria lex huic videretur, si ita scripta esset, ut fulmine icti sepelirentur: tum enim ipsa sepultura illis assignari videretur, nunc tantum locus. Num porro cui sepultura non dari debet, assignari locus debet? Sed tyrannus fulmine ictus est: non dico, quo loco, nec adhuc ad tractatum hujus invidiæ accedo: hoc illi proderit? Si nobis libertatem humanæ manus, & mortalia consilia attulissent, traheretur publicis manibus corpus extra fines, & unusquisque vexatione ludibrioque gauderet: nemo non suam manum esse quæ traheret, suas vires putaret: quoniam scelera ejus atque flagitia ab ipsis Diis immortalibus condemnata sunt, quoniam patientiam nostram ac servitutem numina non tulerunt, continget illi honor? hoc enim voluit ille qui fulmen vibravit? hoc cogitavit, cum illud noxium

caput sacris flammis petivit? parum erat sepeliri tyrannum, nisi in foro etiam sepeliretur? Quonam fato ego nostram civitatem, iudices, laborasse in illo homine crediderim, ¹ si præter eam quæ adversus nos singulos universosque fecit, partem speciosissimam civitatis, & celeberrimam nobis ablaturus est. Si mehercule aliquis liberalis civis, immo si optime meritus in foro fulmine esset ictus: dicerem tamen excipienda quædam. Immo neque omnes casus providere legumlatores potuerunt: ² nec templa excepta sunt. Forum quod mihi templum quoddam pacis videtur, in quo jura exercentur, propter quod leges valent, bustis occupabimus, infaustis cineribus polluemus? Totum hercule potius relinquamus tyranni sepulchro: mutemus locum judiciorum.

P A R S A L T E R A.

S E R M O.

Ut sepeliatur, superstitione sola effici potest, ut in comparatione legum illud potentissime dicamus, eam legem magis esse servandam quæ Deorum gratia scripta sit, quam quæ hominum. Adversus tyranni ultionem, hominibus tantum esse scriptam, & scriptam levissimam partem ultionis: hoc vero quod constitutum est, ut quo quisque loco fulmine ictus esset: eodem sepeliretur, religionis esse.

D E C L A M A T I O.

NEque hoc propter personam, neque in honorem aliqujus scripsisse potest legumlator videri: sed in reveren-

¹ *Si præteream.]* Lego: si præter ea quæ adv. nos sing. univers. fecit, partem &c. Idem.

² *Nec templa excepta sunt.]* Verisimile est post nec particulam, aliquid deesse. videtur enim dicere, Lege qua agitur, templa quidem nominatim excepta fuisse, non forum aliave hujusmodi loca publica. At in foro, pugnare legis ex-

ceptionem, quia! templi loco est. Jam vero, inquit, si ibi sepeliatur, amittimus locum & juris nostri esse desinet: nam ex publico communive loco, nunc nullius erit, quia fiet illatione mortui, religiosus. Caterum totus hic locus ita legebatur: *tyranni sepulchro mittemus locum: tu deorum.* Pars altera. *Ut sepeliatur, &c. Arrodus.*

verentiam Deorum. Fas non est inde summoveri ictum illum : quomodo federant flammæ, ita concremandum corpus universum putaverunt : existimatis locum illum corpori datum? fulmini datus est. At tyrannus fulmine percussus est : hoc magis omnia religiose, & cum cura Deorum facere debemus. Sed in foro sepelietur tyrannus? ¹quam magis mihi inter cætera etiam hoc quoque provisum esse fato à Diis immortalibus videtur, quod illi loco destinatus est! Nemo inire forum nostrum potest, quin videat illud sepulchrum: ²protinus enim sequatur cogitatio necesse est, Tyrannus fuit ille, & fulmine ictus est, & ob hoc pœnas Diis immortalibus dedit. Quotiens noxios crucifigimus, celeberrimæ eliguntur viæ, ubi plurimi intueri, plurimi commoveri hoc metu possint. Omnis enim pœna, non tam ³ad delictum pertinet, quam ad exemplum.

CCLXXV.

Hæres ob adulterum fratrem.

QUI OB ADULTERIUM PECUNIAM ACCEPERIT, IGNOMINIOSUS SIT. Major frater minorem in adulterio deprehendit: pro eo rogante patre, & abdicationem ejus promittente, dimisit: abdicatus est adulter. Mortuo patre, inventus hæres qui deprehenderat, ignominiosus dicitur.

DECLAMATIO.

QUI PECUNIAM OB ADULTERIUM ACCEPERIT, IGNOMINIOSUS SIT. Hanc legem adversus eos primum constitutam esse dico qui pecuniam acceperunt, ut adulterium committeretur: ideoque ignominiam adjunctam, quod viderentur rem fecisse leonnis. Verumetiam si hi quoque tenentur, qui in pœnam commissi adulterii pecuniam acceperint, is tenetur, qui pecuniam accepit. In mea causa utrum contendis? pecuniam

¹ *Quam magis mihi.*] Fortasse: *Sed in foro sepelietur tyrannus? Ubi magis? Mihi inter cætera.* Gronovius.

² *Protinus enim.*] *Alienum.* Pith.

³ *Ad delictum.*] *Alii, ad dictum.* Idem.